

Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody

Abstrakt

Cílem rigorózní práce bylo komplexně popsat institut podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, a to nejen z pohledu práva procesního, ale rovněž práva hmotného.

Institut podmíněného propuštění lze chápat jako výjimečný nástroj v rukou soudu, jenž umožňuje za splnění přesně vymezených zákonných podmínek podmíněně propustit odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody. Současně však lze tento institut charakterizovat jako motivační nástroj, neboť motivuje odsouzené k co nejlepšímu chování; nelze však hovořit o tom, že by odsouzený měl, ať už ústavní či podústavní, subjektivní právo na podmíněné propuštění.

Nezbytným předpokladem pro úspěšnost návrhu na podmíněné propuštění je splnění podmínek vymezených v ustanovení § 88 TZ, tedy všech materiálních a formálních. Při posuzování splnění materiálních podmínek však vždy bude záviset na konkrétním soudci a na jeho uvážení. Tento návrh mohou podat tři základní subjekty, a to sám odsouzený, státní zástupce nebo ředitel věznice, v níž se vykonává trest.

Rozhodování o podmíněném propuštění je svěřeno výhradně do rukou soudu, kdy z ustanovení § 331 odst. 1 TŘ a komentářové literatury vyplývá věcná a místní příslušnost tohoto soudu; je jím okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává. Rozhodnutí o podmíněném propuštění má formu usnesení, proti němuž je přípustná stížnost. V zásadě však TŘ rozlišuje dva režimy stížnosti, a to stížnost podanou proti rozhodnutí dle § 331 odst. 3 TŘ a stížnosti podanou proti ostatním rozhodnutím dle § 331 TŘ a rozhodnutím dle § 332 TŘ.

Nezbytnou součástí každého rozhodnutí o podmíněném propuštění je stanovení zkušební doby, jejímž cílem je „monitorovat“ odsouzeného a zjišťovat, zda po celou dobu vede řádný život, a zda u něj tedy skutečně došlo k dovršení nápravy a zda již není nutné přistupovat k dalšímu výkonu trestu.

Cílem rigorózní práce bylo mimo jiné poukázat na to, že represivní politika vůči jednotlivým odsouzeným není vždy tou nejvhodnější cestou. Naopak mírnější způsoby potrestání a důstojné zacházení s těmito odsouzenými se v praxi ukázalo jako mnohem

účinnější. V zásadě i samotné podmíněné propuštění je dle názoru rigorozanta institutem, který je ve svém důsledku určitou alternativou a přispívá pozitivně k naplnění požadovaných cílů. V této souvislosti byly ze strany rigorozanta rozpracovány určité hypotézy a bylo uvažováno rovněž o implementaci určitých benevolentnějších způsobů výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody.

Klíčová slova: nepodmíněný trest odnětí svobody, podmíněné odsouzení, resocializace odsouzeného